

Slovenski hmeljar

Prvi slovenski strokovni list za hmeljarstvo

Izhaja štirinajstrednevno ♦ Naročnina Din 20.—, za inozemstvo Din 50.—; posamezna številka Din 2.— ♦ Uredništvo in uprava: Celje, Cankarjeva ul. 4, telefon 176

Leto VI

Celje, dne 6. decembra 1935

Štev. 24

O sezoni 1935

Letošnji pridelek je v glavnem prodan. Redki so hmeljarji, ki še niso prodali in celokupne neprodane zaloge letošnjega pridelka v rokah hmeljarjev menda ne bodo znašale dosti nad tisoč slofov. Zato bo prav, da se, kakor navadno, tudi o letošnji sezoni nekoliko pomenimo.

Nasadi so spomladi srednje dobro obetali. Obrezali smo večinoma o pravem času, le semtertje so nekateri z obrezovanjem predolgo odlašali. Slabe izkušnje lanskega leta, ko se je obrezovalo večinoma prezgodaj, so ga k temu zapeljale. Toda letos se je pokazalo, da, prav tako kakor prezgodnja, tudi prepozna rez ni dobra. Prepozno obrezani nasadi se namreč niso obnesli, so trpeli sorazmerno več od bolezni in škodljivcev in dali tako glede množine kakor tudi glede kakovosti slabši pridelek. Srednja pot je najboljša pot, pravi že star pregovor, ki se tudi glede obrezovanja hmelja dobro obnese. Ne kaže torej rezati prezgodaj, pa tudi ne prepozno, ker tu le izjemoma dobro zadeneš. Od srede marca do srede aprila je pri nas najboljši čas za obrezovanje.

Odkar obstoja naš list, smo poudarjali važnost škropljenja proti boleznim in škodljivcem hmelja ter opozarjali na veliko nevarnost peronospor. Žal pa vsi ti opomini niso zalegli in tako smo končno zapisali, da se naši hmeljarji ne bodo prej zavedli silne nevarnosti peronospor, dokler nam le-ta ne da pošteno s kolom po glavi. No in končno smo jo lani res presneto izkupili, ko nam je vprav peronospora temeljito skvarila večino našega pridelka. Šele ta opomin, ki nas je po ne-

potrebem stal ogromnega denarja, je zalegel. V mnogo, mnogo večjem številu namreč kakor kdaj doslej in kakor bi bilo že davno potrebno, so zapele letos tudi v naših nasadih škropilnice svojo odrešujočo pesem hmeljski rastlini.

(Dalje prihodnjič.)

Joh. Barth & sin:

O hmelju 1934/35

(Konec.)

Radi nizkih cen so pričeli tudi v USA razmišljati o ureditvi vnovčenja hmelja po angleškem in nemškem vzorcu. V ta namen naj bi »Mac Nary Bill« vzela tudi hmelj na listo življenjskih potrebščin (basic commodities), za katere so predvidene posebne odredbe. Za vsak kg hmelja bi se pobirala pristojbina 175 Din za ureditev vnovčenja. Kakor hitro bi se 60% hmeljarjev izjavilo za ta načrt, bi se isti izvedel. Za ureditev vnovčenja se predvideva poseben odbor (industry board), sestojec iz 15 članov: 7 producentov, 4 pivovar narjev, 3 trgovcev in nevtralnega predsednika. Sosvet (advisory committee) 12 članov iz hmeljarskih okolišev Oregona, Kalifornije in Washingtona naj bi pomagal omenjenemu odboru ceniti letino. Odbor bi precenil pridelek, ugotovil potrebo in uravnovesil ponudbo s povpraševanjem; prav tako bi ustanovil standard za razne kakovosti ter določil minimalne cene, ki bi jih potrdile pristojne oblasti. Ureditev površine hmeljišč ni predvidena in se bodo zato pri ugodnih cenah nasadi še širili. Maloštevilni hmeljarji iz države New York ki pridelajo najboljše blago in so ga lani prodali po 35–37 Din, bi bili pri ureditvi vnovčenja izvzeti. Sicer pa je še vprašanje, če se bo

Poravnajte naročnino!

moglo nameravano ureditev vnovčenja hmelja spraviti v sklad z obstoječimi zakoni.

Površina nasadov se je v USA povečala iz leta 1932 na 1933 in 1934 s 8888 na 12.241 in 14.463 ha, v letu 1935 pa se bo verjetno nekoliko zmanjšala; z ozirom na nizke cene banke namreč ne nudijo več potrebnih predumov in bo kakih 2000 ha ostalo tudi neobdelanega.

Glede kakovosti se je pridelalo lani v Washingtonu 30% prvovrstnega, 40% srednjega in 30% slabšega hmelja, v Oregonu pa 70%, 20% in 10% ter v Kaliforniji (Sonoma, Mendocino, Sacramento) 25%, 40% in 35%.

Izvozilo se je iz USA v letu 1932 okrog 13.641, v letu 1933 okrog 30.439 in v letu 1934 okrog 27.230 stotov hmelja, uvozilo pa v istem času 5897, 27.029 in 27.765 stotov.

Na Novi Zelandiji je bilo leto 1934/35 izredno suho. Obiranje je trajalo od 18. februarja do 23. marca in kakovost pridelka je bila izredno dobra; saj se je pridelalo 90% prvovrstnega ter le 5% srednjega in 5% slabšega hmelja. Povprečno na 1 ha se je pridelalo nad 20 stotov. Skupni pridelek je znašal 6000 stotov in se je po 112–196 s za cwt (24–41 Din za kg) gladko in hitro prodal za domačo porabo in izvoz. Izvozilo se je iz Nove Zelandije v letu 1932/33 okrog 1596 in letu 1933/34 okrog 1936 stotov hmelja.

Predprodaja letnika 1935 se je vršila le v omejenem obsegu. V Belgiji so padle cene za oktober in november 1935 s 15 bfrs (22 Din) v aprilu do junija na 12 bfrs (18 Din) za kg. V Franciji se je plačevalo spomladi po 10 Ffrs (29 Din) in v juniju 8.50 Ffrs (25 Din), v Jugoslaviji maja 24 Din in na Poljskem 30 Din za kg. V USA je bilo po sezoni 1934 razmeroma malo predzaključkov. In vendar je v USA delomična predprodaja pridelka za hmeljarje velikega kova nujno potrebna, ker le na ta način morejo priti do potrebnih sredstev za obdelovanje nasadov. Dočim namreč v USA prevladujejo le veliki hmeljarji, je v Evropi hmeljarstvo pretežno v rokah malih posestnikov in jih menda v celi Evropi ni nad 20, ki bi pridelali nad 200 stotov hmelja letno.

Za predprodajo hmelja ni v Belgiji in Franciji nobenih posebnih predpisov, v ostalih državah pa se je tozadevno vzelo hmeljarje v zaščito, ki pa je za mnoge, predvsem slabo poučene manjše hmeljarje, postala usodna. Dočim je v Nemčiji predprodaja sploh prepovedana, imajo drugod hmeljarji večinoma pravico vsak čas odstopiti od tozadevne pogodbe. Ker torej kupec nima nobene gotovosti, da bo naprej kupljeno blago tudi res

dobil, je to zanj le borzna špekulacija, v kakršno se solidne tvrdke raje ne podajajo, ker hočejo pač veljati le kot Irgovci, ne pa kot špekulanti.

Razvoj hmeljske rastline v letu 1935 v začetku ni bil najboljši. Zima je bila dolga, pomlad mrzla in deževna. Rastlina je deloma radi lanske suše slabo prezimila in oslabela. Pozno obrezani nasadi so v začetku zaostajali in trpeli radi bolhačev. Pozneje se je rastlina večinoma povsod dobro razvijala, peronospora se ni preveč širila in prav tako ne uši in rdeči pajek, pač pa je ponekod že junija zopeh pretila huda suša. Vsekakor pa se je v juniju obetala večinoma v vseh okoliših razmeroma precej obila letina.

Razno

Tranzitnega hmelja v ČSR je bilo uvoženo letos v septembru skupno 1.875 stotov in izvoženo le 75 stotov. Večina tranzitnega hmelja je prispelo iz Jugoslavije, namreč 1839 stotov in le 36 stotov od drugod.

Kdor še ima hmelj letošnjega pridelka, naj ga nemudoma prijavi Hmeljarski zadrugi r. z. z o. z., Celje, Cankarjeva ul. 4. Navesti je treba, koliko približno ima hmelja in kakšen je, vzorcev pa zaenkrat ni treba pošiljati. Neki veliki inozemski pivovarski koncern se namreč zanima za večje količine našega hmelja naravnost iz prve roke. Ker pa je vprašanje, če ga še imamo toliko, naj vsak hmeljar čimprej prijavi še neprodane zaloge zadrugi.

Škropilnice so hmeljarjem nujno potrebne, ker se brez škropljenja proti boleznim in škodljivcem ne da več hmeljariti. Ker pa je v primeru potrebe nujno potrebno škropiti takoj brez odlašanja, je najbolje, da ima vsak hmeljar svojo lastno škropilnico. Da pa pride čim ceneje do nje, naj nemudoma javi Hmeljarski zadrugi r. z. z o. z., Celje, Cankarjeva ul. 4, kakšno škropilnico namerava kupiti, nahrbitno ali prevozno. Zadruga se namreč pogaja za skupno dobavo škropilnic za svoje člane po znižani ceni. Pripominja se, da nahrbitna škropilnica zadostuje za največ 4000 rastlin, za več pa je že treba imeti prevozno.

Za hmeljevske se je treba pobrigati že sedaj. Ker pa se na veliko dobe ceneje, naj zadrugarji čimprej javijo Hmeljarski zadrugi r. z. z o. z., Celje, Cankarjeva ul. 4, koliko hmeljev nameravajo nabaviti, kakšnih kako dolgih, debelih itd. Zadruga jih bo namreč skušala potem nabaviti skupno, da pridejo hmeljarjem čim ceneje.

Obvezno hmeljarsko organizacijo nameravajo napraviti na temelju zakona o znamkovanju hmelja in ureditvi površine nasadov na Češkoslovaškem. Kmetijsko ministrstvo je že izdelalo načrt tozadevnih pravil. Nova organizacija bi stopila potem na mesto sedanjih hmeljarskih društev.

Gnojilni poskusi z Nitrofoskalom-I. Tvornica za dušik v Rušah namerava napraviti v vseh občinah Savinjske doline z Nitrofoskalom-I gnojilne poskuse na hmelju. Poskusi so zamišljeni tako, da se v hmelj-

niku odšteje in zaznamuje dvakrat po sto hmeljskih rastlin; prvih sto se pognoji z 25 kg Nitrofoskala-I, ki ga pošlje tvornica brezplačno, drugih sto pa se ne sme pognojiti z nobenim umetnim gnojilom. Gre zdaj namreč zato, da se dožene, kako vpliva Nitrofoskal-I na kakovost in višino pridelka. Gnojilo se raztrosi po celi površini, in to po možnosti še tekom zime ali pa vsaj zgodaj spomladi. Za Nitrofoskal velja namreč pravilo, da deluje boljše, čim prej je v zemlji. Vsak hmeljar, ki bo vršil poskus, se mora zavezati, da ga bo točno izvršil in točno beležil vse potrebne podatke. Do 15. septembra 1936 mora namreč potem predložiti tvornici v Rušah točno poročilo o izvršenem poskusu na posebnem obrazcu, ki ga dobi od tvornice. Kdor se za poskuse zanima, naj se obrne naravnost na tvornico v Ruše.

Hmeljarska poročila

Savinjska dolina: V kupčiji je prišlo do zastoja ter je povpraševanje skoro docela ponehalo. Sicer pa je od strani kupcev vkljub temu še vedno nekaj zanimanja, vendar predvsem le za cenejše blago. Zato le bolj nominalno notira sedaj letošnji pridelek prvovrstni 25–28 Din, drugovrstni 17–24 Din in tretjevrstni do 16 Din za kg. Računa se, da je neprodanega v prvi roki še nekaj nad 1000 stotov letošnjega pridelka.

Vojvodina: V hmeljski kupčiji je povpraševanje in zanimanje skoro docela ponehalo in pride le semtertje še do kakega zaključka predvsem cenejšega blaga.

Češkoslovaška: Na hmeljskem tržišču je razpoloženje prejkoslej izredno mirno, prometa je razmeroma zelo malo in še tu se trži v prvi vrsti le cenejše blago. Zato le bolj nominalno notira letošnji žateški pridelek 47–58 Din za kg. Nekaj več se trguje iz prve roke, vendar le po najnižji ceni 47 Din ali tudi še manj za kg. Znamkovanih je doslej v Žatcu 29.757 stotov letošnjega pridelka. V drugih okoliših je v hmeljski kupčiji še bolj mirno razpoloženje. Tako le nominalno notira letošnji pridelek iz Uštčka in Roudnic 28–40 Din, oni iz Dube pa 21–27 Din za kg, vse le boljše in najboljše blago.

Nemčija: Pri nespremenjeno mirni tendenci ter pičlem zanimanju, povpraševanju in prometu so ostale cene v okviru dopustnih najvišjih in najnižjih cen sicer v glavnem nespremenjene, vendar so deloma le bolj nominalne. Dočim je Spalt in Tettnang iz prve roke sploh razprodan, notira Hallertau 71–85 Din, Hersbruck, Aischgrund in Rheinpfalz 60–64 Din, Jura 85 do 89 Din in Baden 71–96 Din za kg. Ker niti za domače pivovarne niti za izvoz ni pravega povpraševanja, so tudi iz druge roke zaključki redki in še ti le za cenejše blago. Vkljub trenutno izredno mirnemu razpoloženju pa se računa, da bo kupčija zopet oživila.

Francija: V hmeljski kupčiji je prišlo do precejšnjega zastoja in je tako iz prve kakor tudi iz druge roke le malo prometa. Cene so nekoliko popustile in so deloma tudi le bolj nominalne. Tako notira sedaj letošnji pridelek alzaški 21–30 Din, Burgund 18 do 22 Din in Nord 11–15 Din za kg. Sicer pa je zlasti v

Alzaciji letošnji pridelek iz prve roke že skoro docela razprodan.

Poljska: Zanimanje in povpraševanje je skoro docela ponehalo in le semtertje pride še do kakega zaključka, vendar skoro izključno le za cenejše blago. Nominalno pa so ostale cene več ali manj nespremenjene in notira letošnji pridelek 7–23 Din za kg.

Belgija: Na hmeljskem tržišču je tendenca prejkoslej prav mirna in tudi prometa malo. Cene so ostale v glavnem nespremenjene in letošnji pridelek notira Poperinghe 7–8 Din, Alost pa 16 Din za kg. — Prvih letošnjih devet mesecev se je uvozilo v Belgijo skupno 4833 stotov hmelja in sicer 1400 iz Češkoslovaške, 937 iz Nemčije, 609 iz Jugoslavije, 590 iz Francije, 530 iz Poljske, 425 iz Amerike in 276 stotov iz Anglije; izvozilo pa se je v isti dobi 1069 stotov, in sicer 496 v Nemčijo, 51 v Češkoslovaško in 23 v Francijo.

Anglija: Sortiranje in ocenjevanje prevzetega pridelka bo v kratkem končano in bodo končno tudi določene cene ter se bo pričelo z vnovčenjem.

Amerika: Na tržišču hmelja je tendenca mirna in se nakupovanje vrši le v manjšem obsegu. Zato se tudi cene nagibajo v korist kupcev. Tako notira letošnji pridelek sicer prejkoslej domači 11–15 Din, lanski 7–10 Din in starejši 3–7 Din, že zacarinjen inozemski pa letošnji 48–79 Din in lanski 26–52 Din za kg, vendar se v primeru večjega zaključka dobi blago tudi izpod cene. Največ se trži letošnji Oregon po 7 do 10 Din, Sonoma in Yakima po 9 Din in Fuggles po 13 Din za kg. Preobile še neprodane zaloge občutno flačijo cene. Inozemsko blago se v splošnem slabo trži, ker je razmeroma predrago.

Splošno: Izgleda, da je pivovarska industrija zaenkrat v glavnem krila svoje potrebe ter je zato povpraševanje in zanimanje povsod ponehalo. Kupuje se le semtertje nekaj in skuša uveljaviti nižje cene.

Najvišje cene, dejansko plačane zadnji čas za 1 kg najboljšega hmelja raznih provenienc, so bile naslednje:

Nemčija (Tettnang)	81 Din
» za izvoz	46 Din
Češkoslovaška (Žatec)	58 Din
Francija (alzaški)	32 Din
Jugoslavija (savinjski)	30 Din
Poljska (wolinjski)	24 Din
Belgija (Alost)	16 Din
Amerika (Oregon)	15 Din

Za razvedrilo

Premečeno.

Gospa Jedrt gre z možem v kino. S seboj vzameta tudi otroka, ker ga nimata nikomur dati v varstvo.

»Naj bo,« meni blagajničarka, »a če bo otrok med predstavo začel kričati, boste morali ven in dobite pri blagajni denar nazaj.«

Pol predstave je minilo, ko šepne mož ženi na uho: »Kako ti ugaja film?«

»Za nič!«

»Kaj pa potem čakaš! Vščipni otroka, da pridemo ven!«

Naročajte, čitajte, priporočajte in razširjajte prvi slovenski in prvi hmeljarško-strokovni list v državi

SLOVENSKI HMELJAR

Zbirajte in prispevajte za tiskovni sklad, da se list še bolj razmahne in mu v sezoni omogočite tudi čim več posebnih izdaj!

Kmetje, meščani, trgovci, obrtniki!

Zavarovalnica slovenskega ljudstva je le
Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Zavaruje:

1. proti požaru, strelji in plinski razstrelbi: poslopja vsake vrste, dograjena pa tudi med gradnjo, vse premičnine, pohištvo, zvonove, poljske pridelke **hmelj**, žito, krmo itd.;
2. proti razbitju in razpoki: zvonove, steklo;
3. v življenjskem oddelku: na doživetje in smrt, otroške dote, rentna in ljudska zavarovanja v vseh kombinacijah in posmrtninsko zavarovanje »KARITAS«;
4. sprejema nezgodna zavarovanja poedincev, društev, kolektivna delavska zavarovanja, potovalna zavarovanja, zavarovanja šoferjev, potnikov v avtu, zavarovanja zakonite dolžnosti jamstva v vseh oblikah, zavarovanja avtomobilov zoper poškodbo, požar in tatvino.

Za vsa pojasnila in nasvete v zavarovalnih zadevah se obračajte le na naše krajevne poverjenike po župnijah ter

v Celju

na podružnico Vzajemne zavarovalnice, palača Ljudske posojilnice, Vodnikova ulica 2, in

v Mariboru

na gosp. Franja Žebota, glavnega zastopnika Vzajemne zavarovalnice, Loška ulica šte. 10.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje. Denar je pri njej naložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezervin hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem

Ljudska posojilnica v Celju

v novi, lastni palači

na voglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

registrirana zadruga z neomejeno zavezo